

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Ettepanek: nõukogu määrus „Aktsiisialane halduskoostöö” ”

KOM(2011) 730 lõplik – 2011/0330 (CNS)

(2012/C 68/08)

Pearaportöör: **Heidi LOUGHEED**

28. novembril 2011 otsustas nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 113 konsulteerida Euroopa Majandus-ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: nõukogu määrus „Aktsiisialane halduskoostöö” ”

KOM(2011) 730 lõplik 2011/0330 (CNS).

Komitee juhatus tegi 6. detsembril 2011 käesoleva arvamuse ettevalmistamise ülesandeks majandus- ja rahaliidu ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse sektsioonile.

Arvestades töö kiireloomulisust, määras komitee täiskogu 477. istungjärgul 18.–19. jaanuaril 2012 (18. jaanuari istungil) pearaportööriks Heidi LOUGHEEDI ja võttis vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 138, erapooletuks jäi 10. Vastuhääli ei olnud.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toetab uut, aktsiisialast halduskoostööd käsitlevat määrust ja kiidab selle heaks. Komitee arvates on tegu praeguste eeskirjade vajaliku ja kasuliku ajakohastamisega, millega toetatakse riiklike haldusametuste koostööd, et tagada maksude tõhus kogumine ja võidelda aktsiisimaksupettuste vastu.

2. Põhjendus

2.1 ELis kuuluvad aktsiisimaksuga maksustamisele kolme kategooriasse kuuluvad tooted – alkohol ja alkohoolsed joogid, tubakatooted ja energiatooted. Nende aktsiisimaksudega soovitakse mõjutada üldsuse käitumist ja need annavad panuse liikmesriikide ja ELi rahandusse ⁽¹⁾.

2.2 Mitmetel põhjustel – sh märkimisväärse kasumi teenimise võimalus suhteliselt vähese tegevuse tulemusel – on pettuste tase ELis olnud väga kõrge (eelkõige tubaka- ja alkoholisektoris). Lausa nii kõrge, et selleks loodi kõrgetasemeline pettustevastane töörühm tubaka- ja alkoholisektoris ⁽²⁾ ning selle töörühma esitatud soovitused pettustega võitlemiseks kõnealuses valdkonnas kiitis mais 1998 heaks ka majandus- ja

⁽¹⁾ Hinnanguliselt toovad aktsiisimaks ja sarnased maksud ELis aastas sisse 307 miljardit eurot (2010. aasta andmed), sellest 22 miljardit eurot langeb alkoholi ja alkohoolsete jookide, 207 miljardit eurot energiatoodete ja 77 miljardit tubakatoodete arvele. Need andmed on koondarvud Euroopa Komisjoni esitatud eraldi aktsiisimaksude tabelitest alkoholitoodetele, energiatoodetele ja elektrile ning tubakatoodetele, millega on võimalik tutvuda maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi veebilehel: http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm.

⁽²⁾ Sel ajal hindas kõrgetasemeline töörühm pettuste läbi saadud kahju 1996. aastal umbes 3,3 miljardile eküüle tubakasektoris ja 1,5 miljardile eküüle alkoholisektoris.

rahandusküsimuste nõukogu (ECOFIN). Töörühm esitas mitmeid soovitusi, ent kõige olulisem ja pikaajalisem soovitus oli see, et EL peaks rajama täielikult arvutipõhise toodete liikumise ja kontrollisüsteemi.

2.3 Selle tulemusena tegeles EL mitmete aastate jooksul uue moodsa süsteemi – aktsiisikaupade liikumise ja kontrollisüsteemi (*Excise Movement and Control System*, EMCS) järkjärgulise arendamise ja käivitamisega. Süsteem on mõeldud nende kaupade liikumise jälgimiseks, mille suhtes on siseturul kehtestatud aktsiisimaks.

3. Aktsiisikaupade liikumise ja kontrollisüsteem

3.1 Aktsiisikaupade liikumise ja kontrollisüsteemile (EMCS) pandi alus otsusega 1152/2003/EÜ. Süsteemi rajamine on olnud oluline töö, millesse on kaasatud Euroopa Komisjon, liikmesriikide aktsiisiasutused ja ettevõtjad, kes kõik töötasid läbi arendamise eri etapid, nii et peamiselt paberikandjal põhinev, kõigile asjaosalistele üsna koormav süsteem asendatakse arvutipõhise ja elektroonilise süsteemiga, mis töötab praktiliselt paberivabalt. Mis veelgi olulisem, uus süsteem peaks võimaldama asjaomastel asutustel jälgida kaupade liikumist reaajas ning lubama andmebaasidel koguda kohest teavet, mis võimaldab lihtsamat ja põhjalikumalt analüüsi ning automatiseeritud riskianalüüsi.

3.1.1 Asjaomaste ettevõtjate jaoks kiirendab uus automatiseerimine vajalikke haldusprotsesse (kõiki liikumisi saadab juba nüüd elektrooniline haldusdokument, mis asendab paberdokumente). Süsteemiga on standarditud palju vajalikke dokumente ja see hõlmab veebipõhist tugiteenust potentsiaalsete kaubanduspartnerite lubade kehtivuse kontrollimiseks.

3.1.2 Komitee leiab, et EMCS lihtsustab seaduslikku kaubandust siseturul ning annab liikmesriikide käsutusse täiendava vahendi aktsiisimaksust kõrvalehoidmiseks võitlemiseks.

4. Ettepanek: nõukogu määrus aktsiisialase halduskoostöö kohta

4.1 Kõnealune ettepanek on üks viimastest puuduvatest tükkidest süsteemis, et selle saaks täies mahus kasutusele võtta. Ettepanekuga asendatakse kehtiv määrus (nr 2073/2004) halduskoostöö kohta aktsiisimaksude valdkonnas. Seeläbi tunnustatakse peaaegu lõpule viidud ajakohastamist ning antakse liikmesriikide asutustele võimalus seda vastastikuse koostöö tegemisel ära kasutada, suurendades sellega tõeliselt optimaalselt nende koordineerimisvõimet.

4.2 Komitee avaldab tunnustust ja heakskiitu ettepaneku reguleerimisala laiendamisele nii, et see hõlmab koostööd aktsiisialaste õigusaktide jõustamisel ega piirdu üksnes aktsiisimaksude taseme määramisega. Komitee peab seda kasulikuks arenguks pettuste vastu võitlemisel, siseturu tugevdamisel ja inimeste usalduse suurendamisel siseturu vastu.

4.3 Paramatult koosneb suur osa ettepanekust õigusnormidest, mis sätestavad, kuidas peaks halduskoostöö uue süsteemi raames aset leidma. Komitee on seisukohal, et ettepaneku puhul on tegu tasakaalustatud lähenemisega, mis lubab liikmesriikidel kasutada ära uuele süsteemile omaseid eeliseid, suurendamata samas liikmesriikide endi või ettevõtjate halduskoormust.

4.3.1 Komitee leiab ka, et tegu on kõikide, eelkõige riiklike haldusametuste õiguste ja kohustuste selge kirjeldusega ning et esitatud protsessid ja ajakava on piisavalt ambitsioonikad, et tagada üsna õigeaegsed vastused, olles samas kõigile lihtsalt saavutatavad. Selles kontekstis on komitee huvitatud hetkel välja töötatava rakendusakti sisust, milles peaks täpsustatama automaatse vahetuse raames kas kohustusliku või vabatahtliku automaatse vahetuse alla kuuluvaid teabe kategooriaid.

4.4 Suurem osa ettepaneku uuest sisust on otseselt seotud süsteemi ajakohastamisega ja uute võimalustega, mis on olemas haldusametuste vahelise koostöö tõhustamiseks. Komitee toetab

jõuliselt Euroopa Komisjoni ja liikmesriike selle täiustatud süsteemi parimal kasutamisel, et parandada maksude määramise ja kogumise tõhusust ning saavutada edu pettuste avastamisel ja nende vastu võitlemisel, parandades selleks eelkõige liikmesriikide halduskoostööd.

4.4.1 Siinkohal loodab komitee, et uus süsteem parandab automaatse aruandluse kvaliteeti, lubades liikmesriikidel kiiremini keskenduda probleemsetele tegevustele. Ettepanekus sisalduv järelemeetmete süsteemi kasutuselevõtt on eriti kasulik ning peaks aitama kontrollida ja parandada pidevalt vahetatava teabe kvaliteeti ja kasulikkust.

4.5 Komitee nõustub vajadusega õigusliku aluse järele konkreetsetest kauba liikumist käsitlevatest dokumentidest andmete kogumiseks ja selliste andmete kasutamiseks liikmesriikide analüüsid. Samas soovib komitee hoiatada nende kasutamise eest ja tuletada asutustele meelde, et nad hoolitseksid selle eest, et asjaomast teavet kasutataks asjakohaselt proportsionaalsel viisil.

4.6 Komitee leiab, et ettepanekus tunnustatakse asjakohaselt vastutuste tasakaalu aktsiisimaksu ja EMCSi valdkonnas – Euroopa Komisjon vastutab mehhanismi ja süsteemi hooldamise eest ning liikmesriigid vastutavad süsteemis sisalduva teabe, teabe jagamise ning enesestmõistetavalt pettuste avastamise ja pettusevastaste meetmete võtmise eest.

4.7 Komitee leiab, et ettepanekus sisalduv aktsiisimaksueeskirjade vastavusse viimine ELi halduskoostöö eeskirjadega käibemaksu- ja otsemaksustamise valdkonnas on kasulik. Komitee toetab kõiki neid jõupingutusi riikliku maksustamise, riigitulu, aktsiisimaksu ja tolliteenuste vallas, et tõhustada nende vaheliste teabevahetust ja koostööd, ning on seisukohal, et see aitab lõppkokkuvõttes parandada siseturu toimimist.

4.8 Eriti toetab komitee ettepanekus sisalduvat õiguslikku alust Euroopa-portaalile (SEED-on-Europa) ning leiab, et see on kasulik vahend ausatele ettevõtjatele, et kontrollida kiirelt nende ettevõtjate lubade kehtivust, kellega nad soovivad kaubelda.

Brüssel, 18. jaanuar 2012

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Staffan NILSSON